

Bolívia: különös ország Dél-amerika szívében

Indiánok, meszticek és fehérek

A híreket figyelve úgy tűnik, mostanában nem túl szerencsés dolog magyar útlevéllal Bolíviába utazni. Pedig a hatalmas dél-amerikai ország számtalan látnivalóval várja az utazókat. De vajon kik és milyen célból keresik fel Bolíviát?

A Dél-Amerikába vágyó magyar turisták elsődleges célpontja nem ez az ország. A nyaralni vágyók Brazíliában keresnek pihenésre alkalmas, felkapott tengerparti desztinációt, míg a kalandvágyókat elsősorban Peru, azon belül is az Andok hegyvonulatai közé

zárt ősi romváros, Machu Picchu vonzza. A kontinens egyik legszegényebb országának tartott Bolívia felkeresése elsősorban a Perut már megjárt hátizsákos utazók álma. Hiába a természeti látnivalók sokasága, az ország politikai instabilitása és az infrast-

ruktúra hiánya kizárja a turistacsoportok tömeges érkezését. Ennek ellenére az iparág sokáig fellendülőben volt. 2000-ben már közel 306 ezren látogattak ide, majd a 2001-es amerikai terrortámadások hatására megcsappant az érdeklődés. Az országba látogató magyarokról nincs pontos információnk, számuk évi néhány száz lehet. Sokáig az itt tevékenykedő civil szervezetek (NGO) alkalmazottai és önkéntesei is kivették részüket a turizmusból. Főként a fizetős önkéntesek beutaztatása és az alkalmazottak vidéki útjai sorolhatók a turizmus kategóriába, de az indián származású, magát baloldalinak mondó *Evo Morales* elnök kormányzata több, főleg amerikai civil szervezettel szakította meg a kapcsolatot. Persze léteznek olyan kezdeményezések is, hogy a civilek az indiánok eredeti közösségi területén (TCO) végeznek (nem fizetős) önkéntes munkát a nemzeti parkok megbízásából.

Az indiánok földjén

Bolívia két földrajzi egysége, az Andok hegyvonulatai és a keleti fennsíkok között nemcsak természeti, de etnikai különbségek is adódnak. Nyugaton az Andok őshonos indiánjai, míg keleten elsősorban bevándorló fehérek és azok napbarnított leszármazottjai laknak, pontosabban velük találkozhatunk gyakrabban. Az andeszi indiánok között kecsua és ajmara népeket nagyjából egyenlő arányban találunk, az ország fehér lakosainak aránya csupán 15%-os, míg a meszticéké kétszer ekkora.

Tagadhatatlan, hogy Bolívia a világ harmadik legnagyobb kokatermelője és kokainszállítója. Ugyanakkor az is tény, hogy a kettő nem azonos. A tradicionálisan rágott kokalevél termesztése önmagában nem lenne gond, de az ebből készített kokainé már bántja a nyugati világ (elsősorban az USA) szemét. Talán ez is az oka, hogy a turisták ritkán merészkednek a világ legmagasabban fekvő fővárosa, La Paz vonzaskörzetén kívülre. Néhány napos túra keretében átkelnek a Cordillera Real hegyvonulatain, leugranak a Titicaca-tóhoz, útközben megnézik a közeli, a Világörökség részét képező Tiwanaku romjait, esetleg te repjárós túrára indulnak az Uyuni sós siva-

tagába. Annak ellenére, hogy a keleti Santa Cruz város igazi koloniális hangulatot áraszt, és az amazóniai dzsungeltúrák egyik kiindulópontja, csak jóval kevesebben keresik fel. Az önállóan utazók is csak az északi Madidi Nemzeti Parkig jutnak, majd gyorsan visszarepülnek a fővárosba.

Különlegességek keleten

A nemzeti parkban kapott információk alapján a keleti országrészben csak szakadárók, kokaintermesztők és csempészek laknak. A valóságban ennek az út menti ellenőrző pontokat leszámítva sok nyomát nem látni. Santa Cruz környékén ellenben több olyan látnivaló is akad, amelyet érdemes felkeresni. Az 1561-ben érkezett első európai hódítók nyomait követve a vallási turisták érdeklődésére számot tartó, az 1700-as években alapított jezsuita missziókat és templomokat találunk. Az UNESCO világörökségi listáján szereplő missziós kör egyes színhelyei 2006 márciusa óta ötnapos fesztiválnak adnak otthont. Ez és más korábbi kezdeményezések hatására évi 25 ezerről jelentősen nőtt a környékre látogató turisták száma, de a jelenlegi egymillió adat azért túlzásnak tűnik. Persze ez speciális eset, a helyi zarándokok vagy egy missziós pap és a kíséretebe

tartozó apácák nem látszanak turistának, pedig lehet, hogy azok. A Bolíviában élő fehérek zöme itt, Santa Cruz környékén él, de a bevándorlók közül legszembetűnőbbek az egyszerűen és egyformán öltözött német eredetű mennoniták, akik egymás között különleges német dialektusban beszélnek. Találunk itt a második világháború után letelepedett németeket is, az Okinawa nevű faluban pedig japánokat. Argentínához és Brazíliához mérten a keleti országrész ökoturisták által látogatható nemzeti parkjai és védett területei kevésbé kiépítettek és felkészültek a látogatók fogadására. De egy mindenre elszánt madarászt vagy lepkegyűjtőt nem lehet eltántorítani. Ha pénze van, kisrepülőt bérel, és berepül Dél-Amerika egyik legjobb helyére, a Noel Kempf Nemzeti Parkba. Területe megegyezik az amerikai Massachusetts állam területével, és ez az egyetlen nemzeti park a kontinensen, ahol egyaránt megtalálható párás trópusi esőerdő, szezonálisan vízzel elárasztott szavanna, braziliai cerrado (száraz) szavanna, galériaerdők, száraz erdők és a braziliai Pantanalhoz hasonló nedves élőhelyek. Egyedülálló biogeográfiai helyzetének köszönhetően a park 630 madárfaj és 130 emlős faj menedékét jelenti. A Noel

Kempf keleti határát képező plató – amely nagyban hasonlít a venezuelai tepuikhoz – utolsó menedéke számos állat- és növényfajnak, amelyek a szomszédos Brazíliában már elvesztették természetes életterületüket. Akárcsak az itt élő indiánok, akik katolikus hitre térítve elvesztették gyökereiket, márpedig az ökoturisták nemcsak a természet-re, de a vele harmóniában élő természeti népekre is kíváncsiak. Santa Cruz megye déli részén, a Gran Chaco területén elhelyezkedő Kaa-Iya Nemzeti Parkban néhány kiépített tanösvény mentén helyi, guaraní indiánok vezetik a turistákat, mutatják be gyógynövényeiket és fedik fel az erdő titkait. Ők is megtért katolikusok, de egyes szokásaikban még őrzik az indián hitvilágot. Talán ebből is látszik, hogy a nyugati világgal egyre rosszabb kapcsolatot kialakító Bolívia felemelkedésének egyik záloga a turizmus lehet. Evo Morales elnök jövőbeni terveiben kiemelt szerepet szán a turistaipar fejlesztésének, ezzel remélhetően visszahe-lyezve az országot a turizmus térképére. Más kérdés, hogy a legtöbb fizetőképess turista éppen az Amerikai Egyesült Államokból érkezne, de velük továbbra is visszas az ország kapcsolata...

Írta és fényképezte: Buzás Balázs (balazsbuzas.com)

Szelek szárnyán – az Adriai-tengeren

A nyár és a jó idő beköszöntével mindenki felmerül a gondolat: Hová is utazzunk idén nyáron? Hol az a hely, ahol a család minden tagja megtalálja a maga örömét? Ami a társaság minden tagjának tetszene? Ahol kiélhetjük szabadságvágyunkat, kalandok és újdonságok várnak ránk?

Menjünk vitorlázni, az Adriára!

Az Adriai-tenger a földkerekség három legszebb tengerének egyike, ezer kisebb nagyobb szigettel, mesés hangulatos városkakkal.

Hogy miért éppen vitorlázni?

Mert a vitorlázás egy semmi mással nem összehasonlítható aktív kikapcsolódás. A természet tiszta valósága közvetlen közelségre, mégis biztonságban, a helyváltoztatás szabadságával párosul. Minden egyes nap új helyeket, és ezzel együtt új élményeket, új kalandokat tartogat. Mi lehet ennél izgalmasabb? A Performance Sailing Croatia, egy chartercég, mely 10 db egyforma Dufour 44 Performance vitorlás-hajóból álló, saját tulajdonban lévő flottát üzemeltet a horvátországi Sibenikben. Magyar cég lévén, könnyű velük kapcsolatba lépni, nincsenek „félreértések”, sem reklámcsapdák és a szobánk is garantáltan a tengerre néz majd. A 6-10 fős társaságok befogadására alkalmas vitorlások minden igényt kielégítenek – zuhanyzók, mosdók, tökéletesen felszerelt konyhák, hálók és nappalok kívül, olyan kényelmi extrák, mint a CD és DVD lejátszó, TV tesz kényelmessé a nyaralást. Az 500 literes édesvíz és a 250 literes diesel indulókészlettel komolyabb, kikötés nélküli túrák is szóba jöhetnek. A Performance Sailing hajói a megszokott 1 hetes turnusokon kívül hosszabb vagy rövidebb, akár 1-2 napos túrákra is igénybe vehetők.

Hajóvezetői engedély, ill. megfelelő gyakorlat hiányában, az Adriai és a hajót egyaránt jól ismerő skipperek, készséggel átvállalják a hajóvezetés feladatait, így aztán valóban nem marad más hátra, mint e különleges nyaralás, különleges örömeit élvezni.

Életre szóló élmény a tengeren...

Telefon: +36 20 571 6888
Web: www.performance-sailing.eu
E-mail: office@performance-sailing.eu